

دریانوردان باستانی

انسان‌های اولیه بسیار بیش‌تر از آنچه ما می‌پنداریم، باهوش بودند. اجداد ما در ۷۰۰,۰۰۰ سال پیش‌تر از آنچه ما فکر می‌کنیم سفرهای دریایی برنامه‌ریزی شده‌ای داشته‌اند و به‌احتمالی از زبانی برای ارتباط کاری خود بهره می‌گرفتند. این نظریه‌ی جالب جدید از «انسان‌شناسی دوره پالئونیک» (Paleoan thropologist) مایک ماروود و هم‌کلاسی‌هایش از دانشکده نیوانگلند در شمال نیوساوت ولز (new south wales) ارائه شده است. این نتیجه کاوش‌های کنجکاوانه‌ای است که در طی کشف‌های آنان در بستر دریاچه قدیمی در ماتامنچ (Mata Menge) در جزیره فلرز (Flores) حدود ۵۰۰ کیلومتری شرق بالی (Bali) به‌دست آمده است. آن‌جا، در لایه ماسه‌ایی که در بین دو لایه خاکستر آتشفشانی گیر افتاده است، یک دوجین ابزارهای سنگی پیدا شد. تحقیقات نشان داد که دست‌کم چهارتای آنان برای کشت و زرع استفاده می‌شده است.

سن ابزارهای سنگی را نمی‌توان تخمین زد و عمر آنان را باید از رسوبات هم‌جوار حدس زد. روشی که زمان اثر شکافت (fission track dating) نامیده شده است، نشان می‌دهد لایه خاکستر آتشفشانی که ابزارها را احاطه کرده است بین ۸۰۰,۰۰۰ تا ۸۸۰,۰۰۰ سال عمر دارد. فسیل گیاهان و حیوانات نیز به‌همان دوران می‌رسد.

محققان معتقدند ابزارهایی را که انسان‌های نخستین از نوع همواراکتوس (Homo erectus) استفاده می‌کردند، می‌توان به‌عنوان نخستین مدرک سفر دریایی در نظر گرفت. به‌گفته‌ی «ماروود» برای تاسیس اجتماعی در «فلرز» باید هزاران نفر با هم از دریا عبور کرده باشند. او حدس زد که برای این برنامه‌ریزی توانایی ارتباط زبانی با یک‌دیگر را داشته‌اند. به‌گفته‌ی «ماروود» همواراکتوس (Homo erectus) به‌وضوح تنها یک شامپانزه‌گوریلی نیست. (glorified chimp)

آن‌ها با نیزه‌هایی که به خوبی خراطی شده، حیوانات را شکار می‌کردند اکنون می‌توان باور داشت که برای رسیدن به فلرز و سایر جزایر اندونزی از دریا عبور می‌کردند. شواهد نشان می‌دهد که برای شناخت توانایی اچ‌اِراکتوس *H. erectus* باید دوباره ارزشیابی کرد.

کشفیات جدید، مجادلات قدیمی درباره‌ی انسان‌های اولیه را دامن خواهد زد که بنابراین نظر اچ‌سپینز (*H. Sapiens*) متکامل، اچ‌اِراکتوس افریقایی در ۱۵۰,۰۰۰ سال قبل است. نظریه‌ای که به «نظریه‌ی چند منشایی» (*multiregionalism*) مشهور است معتقد است که این تنها یکی از خط‌های تکاملی انسان است.

اچ‌اِراکتوس از افریقا خارج شده و سپس به انسان مدرن تکامل یافته است. اگر این نتیجه‌ها را بپذیریم که اچ‌اِراکتوس توانایی‌هایی از انسان‌های نخستین را داشته است، به نظر می‌آید به‌ایده‌ایی رسیده‌ایم که انسان جدید در مناطق مختلف دنیا تکامل یافته است. به‌گفته‌ی کریس استرینجر از موزه تاریخ طبیعی لندن «اگرچه این دور از باور نیست، ولی عجیب است.» او طرفدار فرضیه‌ی «خارج از افریقا» است.

آلن نرون در دانشگاه ملی استرالیا در کن‌برا می‌گوید: «افراد اچ‌اِراکتوس، مانند ما انسان‌ها عمل می‌کردند، آن‌ها بی‌تردید اجداد ما بودند.» این انسان‌های نخستین کارهایی انجام می‌دادند که علامت مشخصه‌ی انسان مدرن است.